

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

2012/2101(INI)

12.4.2013

ARVAMUS

Esitaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Saaja: õiguskomisjon

Õiguskaitse kättesaadavuse parandamine: õigusabi piiriülestes tsiviil- ja kaubandusvaidlustes
(2012/2101(INI))

Arvamuse koostaja: Hans-Peter Mayer

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. peab kahetsusväärseks, et komisjoni esimene aruanne direktiivi 2003/8/EÜ kohaldamise kohta telliti alles 2010. aastal ja edastati Euroopa Parlamendile alles 2012. aastal ning seega analüüsitakse direktiivi puudusi alles kümne aasta möödudes selle jõustumisest;
2. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei käsitle eraldi Euroopa menetlusi, mille suhtes õigusabidirektiiv samuti kohaldatav on, näiteks Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlust, hoolimata sellest, et direktiivi kohaldamist eespool nimetatud menetluse suhtes ajavahemikul 1. jaanuarist 2009 kuni 31. detsembrini 2010 oleks kindlasti võinud uurida;
3. peab kahetsusväärseks asjaolu, et liikmesriikides tuntakse mitte üksnes tarbijate ja ettevõtjate hulgas, vaid ka õiguselukutsete esindajate seas ja tarbijakaitseliitides valdavalt vaid siseriiklikku, kuid mitte Euroopa tasuta õigusabi;
4. on arvamusel, et vähetuntud on ka muud Euroopa menetlused, näiteks Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus või Euroopa maksekäsumenetlus, ja et praeguse teavituspoliitika raames need ka märkimisväärset tuntust ei saavuta; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema kättesaadavaks arusaadava ja kergesti juurdepääsetava teabe kohtueelses etapis ette nähtud abi kohta ning vaidluste lahendamise muude võimaluste kasutamise kohta;
5. nõuab niisuguse ajakohase, kasutajasõbraliku ja kogu ELi hõlmava andmebaasi loomist, milles oleks võimalik otsida tasuta õigusabi juhtumeid käsitlevaid juriste; märgib, et seejuures tuleks nimetada osalevate juristide kõneldavad keeled ja neile tuntud õigussüsteemid; kutsub komisjoni üles toetama koos liikmesriikidega erikoolitust, mis on suunatud õigusabi pakkuvatele juristidele;
6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu kaitset vajavatele elanikkonnarühmadele, kelle vajadusi tuleb vastavalt arvesse võtta;
7. peab soovitavaks määrata kooskõlas olemasolevate riiklike õigusabisüsteemidega igas liikmesriigis ametisse piiriülese tasuta õigusabi eest vastutava keskasutuse millel on igas liikmesriigis kontor, mis tegeleb tasuta õigusabi taotluste vastuvõtmise ja edastamisega;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et järgmise aruande tarbeks tuleks iga riigi kohta koguda andmeid juhtumite arvu ja nende teema kohta, et saada üksikasjalikum ja kõnekam ülevaade vahendi kasutamisest;
9. juhib tähelepanu sellele, et algatatud menetluste jätkuvuse tagamiseks on vaja parandada tasuta õigusabi – aga ka muude menetluste, eelkõige väiksemate kohtuvaidluste menetluse ja Euroopa maksekäsumenetluse – tüüpvormide ajutist ja alalist säilitamist, tagades muu hulgas, et need on võrdselt nähtavad kõikides keeltes, muu hulgas veebisaidil „Euroopa justiitsatlas tsiviilasjades” ja e-õiguskeskkonna portaalis; palub komisjonil selleks viivitamata meetmeid võtta;

10. rõhutab, et aruandes nimetatud Euroopa õiguslase koostöö võrgustik tsiviil- ja kaubandusajades pakub küll teavet tasuta õigusabi kohta, kuid teavet ajakohastati viimati 12. juulil 2007. aastal;
11. on arvamusel, et tasuta õigusabi saamise majanduslike kriteeriumide kehtestamiseks tuleks rohkem võtta arvesse erinevat elukallidust liikmesriikides ning tuleks täpsustada, kuidas nende erinevustega arvestada tuleb;
12. rõhutab, et majanduslike kriteeriumeid tasuta õigusabi saamiseks tuleb parandada ja täpsustada, et vältida selles osas tõsiste tagajärgedega tõlgenduserinevusi, näiteks juhul, kui päritoluliikmesriik kinnitab abikõlblikkust, kuid pädev kohus lükkab selle tagasi, või vastupidi, või juhul, kui dokumendid, mille muus liikmesriigis elav taotleja on esitanud oma majandusliku olukorra tõendamiseks, tekitavad liikmesriigis, kus tasuta õigusabi taotletakse, hindamisel raskusi;
13. soovib, et õigusabi raames kaetavad kulud hõlmaksid ka kulusid, mis on seotud kohustusliku ilmumise taotlust hindava kohtuniku või muu ametniku ette;
14. soovib liikmesriikidel pingutada rohkem, et täita direktiivi 2003/8/EÜ artikli 18 (teave) nõuded;
15. palub komisjonil edendada Euroopa teavituskampaaniaid, mille sihtrühmaks on nii laiem üldsus kui ka õiguselukutsete esindajad; kutsub liikmesriike üles võtma tõhusamaid meetmeid, et teavitada tarbijaid, ettevõtteid ja erinevaid sotsiaalabi valdkonnas tegutsejaid paremini piiriüleste tsiviil- ja kaubandusvaidlustega seotud Euroopa tasandi meetmetest ning nendega seotud võimalustest, eriti seoses õigusega õigusabile;
16. on seisukohal, et liikmesriigid peavad toetama vaidluste lahendamist kohtutes – ka Euroopa tasuta õigusabi juhtumite raames – kulusäästvate ja ajakohaste kommunikatsioonivahendite abil, muu hulgas üha kasvava siseturu tõttu; nõuab tungivalt, et komisjon komisjoni toetaks selliseid jõupingutusi rahaliselt ja ideeliselt;
17. palub komisjonil esitada läbivaadatud ettepanek, millega kõrvaldatakse tema aruandes (COM(2012)0071) nimetatud puudused ja tõlgendusosalased puudujäägid ning hõlmamata olukorrad, ning tagada liikmesriikide eeskirjade täiendav ühtlustamine, et vältida täiendavaid arusaamatusi ja õiguslike lünki;
18. kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid, kes ei ole kõnealuseid sätteid pärast peaaegu kümnet aastat ikka veel täielikult üle võtnud, teeksid seda nüüd viivitamata;
19. palub, et liikmesriigid, kes ei ole veel allkirjastanud või ratifitseerinud rahvusvahelise õiguskaitse kättesaadavuse 25. oktoobri 1980. aasta Haagi konventsiooni, teeksid seda.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Adam Bielan, Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Christian Engström, Vicente Miguel Garcés Ramón, Philippe Juvin, Hans-Peter Mayer, Franz Obermayr, Sirpa Pietikäinen, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Jürgen Creutzmann, Ashley Fox, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sylvana Rapti, Olle Schmidt, Olga Sehnalová, Sabine Verheyen
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jutta Steinruck